

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 ft
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Felelős szerkesztő:
Fehér János.
Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

A vidéki társadalmi élet bajai.

„Übi homines sunt, modi sunt”. Ott, a hol emberek egymással társaságba lépnek, azonnal kifejlődik a mód is, a mely szerint együtt vannak és együtt maradni óhajtanak. Különféle tényezők járulnak ennek a módnak megállapításához; különféle körülményektől függ a keletkeztetési viszony fennmaradása, a fennálló összetartás, együttlétezés tovább fejlesztése. Más tényezők működnek közre a nagy város társadalmi életének megalakulásánál, mások a falusi élet szűkebb körében és ismét mások a kis városok lakosainak egymáshoz való viszonyaiban.

S a mit e tekintetben a vidéken magunk körül látunk és hallunk, az jobban csüggeszthet bennünket, mint akárhány pesszimista keserű kifakadása. A vidék, bármire járjunk is, tele van szűkebbül gondolkodás móddal, semmibe kapaszkodó góggal, gyermekek makacs-sággal és üres hiúskodással. Ily talajon aztán, nagyon természetes, nem verhet gyökeret az egyetértés olajtja. Hajdan legalább a messze kiterjedő atyafiság igekezelt a barátságos érintkezést, a patriarális vendégszeretetet fenntartani, míg ma gyakran egy-két család együttartása, barátságos összejövele a többiek-től való elzárkózás, a többiek ellen való összeesküvés színében tűnik fel s igen sokszor úgy is van.

Mik most az eszmények? Miért hevülnek ma az emberek? Egy kis rang, egy kis úrségi titulus, a magyar ember természetével össze nem férő gomblyukláz. Ezek mai vidéki társadalmunkban az ideig-óráig tartó lelkesedésnek, a cselekvésnek rugói a legtöbb esetben. Ha a hiúság ki van elégítve: a munkára sarkaló becsvágy rögtön elhamvad.

Nagy szó, tett és indítvány van elég, csak-hogy vagy általában meg sem kezdődik, vagy csakhamar félben marad a kivitelre törő munka. Gyakran hangoztatunk szép eszméket, de megvalósításukra nem egyszer ama bizonyos „sült galambokat” várjuk. Sehol sem osztják bővebb-

ben a »derék«, »közletszeletben álló«, »nagyrabecsült« címeket, mint épen nálunk, és sehol kevesebben nem igekeznek ezeket tartósan ki is érdemelni. A terkvácsolás divatos, de a kitartás és áldozatkészség, a közjóért való munkálkodás tartósságának hiánya meghiúsítja a legjobb szándékat, a legszebb tervet.

Megélni és lehetőleg háborítatlan élni — az egyesek egyedül gondolja; mert hiába, igazak maradnak mindig halhatatlan Széchenyik szavai: »Az önző csak önmagát szereti, a nagy-lelkű nemzeteket hordoz szívében!« Pedig egy kis jóakarattal, több önmegtartózással, nagylelkűek is tudnának lenni; egy kis felebaráti szeretettel keblünkben, nemesebb gondolkodással elménkben, ki tudnók vinni, hogy nemcsak minmagunk, hanem minden igekező polgártársunk jól és szépen megélhessen. Ha melegebb szellem hatná át az embereket, jobban folyna minden, az egymás közötti érintkezéstől kezdve föl a magas politikáig.

S ezt különösen az értelmiségnek kellene szívére vennie; annak kellene minden tőle kitelhető módon és eszközzel az együttlétezt, az összetartást, a vállvetett működést minden téren előmozdítania, polgártársait munkára serkentenie, a közjót javára működnie és áldozni; annak kellene nagyobb mértékben és jó modorban az ösztönzés munkájához hozzájárulnia. Ösztönzőkben, oktatókban nincs is hiány, s a hol ez jó modorban történik, van is látatja, mert alakul számos férfi- és nőegyesület, olvasóegylet, iparoskör s más emberbaráti szövetezés, a melyek élénkebb társadalmi szellemet kifejteni volnának hivatva; ámde az a nagy kár, hogy ezek keblében is egyrészt az irigység, féltékenykedés, lenézés, másrészt a szűkebbülés, korlátolt felfogás, erélyhiány megszibbasztják a tevékenység nagyobb fellendülését. De nagyobb baj annal az, hogy a különböző állású személyes érintkezéseiben elhibázott a modor. Pedig a modor az, a mi a legjobb törekvésnek is egyedül szerezhet érvényt.

Az irányadásra hivatott emberek kell, hogy folytonosan szemük előtt tartsák ama

társadalmi hitágazatot, hogy mennél műveltebb az ember, annál inkább egészen kell embernek lennie; s hogy a társadalmon csak úgy lehet segíteni, ha abban mindenki egy-egy kiskörű, de hatásában mégis jelentős állást elfoglalni és jó nézetek terjesztésével, előítéletek irtásával és a tevékenység jó példájával embertársaira hatni igekeznek. A ki ezt teszi, méltán tarthat igényt polgártársainak közbecsülésére, szeretetére, mely mindennél többet ér.

Még egy pár szó a szellemidézésről.

(Viszonzválasz Zányi Kálmán urnak.)

(Vége.)
Ezzel szemben mi nemcsak okoskodunk, hanem kutatunk is, bizonyítunk is, nem hypothesisekkel, hanem kézzel fogható tényekkel.

S mint a hogy a betsuán tagadása ellenére is vannak villamos kocsik, villamos lámpák és villamos tűzhelyek, úgy az okoskodó és tagadó tudósok (?) nagyképűsködő anathemája dacára is vannak, lesznek és egyre gyarapodni fognak ezek a tények, ezek a bizonyítékok, — és lesz a mi tudományunk az, amit a kutató ész már réges-régóta keres: megoldása a lelkünk, emberi hivatásunk problémájának nem pusztá hypothesisek, nem ingadozó hit, nem autoratív tantételek és változó filozófai rendszerek spekulációjára, hanem kézzelfogható bizonyítékok alapján. Szilárdabb alapra lesz fektetve az Istenben való hit, amelyet ma, ha egyáltalán még van, külsőségekben szert megnyilatkozni, s inkább mint a divat, semmint a szív ügye szerepel, ha egyáltalán szerepel; — és hogy a profán tudományok egyike-másika, főleg pedig a filozófia aljában meg fog változni, az kétségtelen.

De bármint alakuljon is a hit, a tudomány dolga — az egyén mint ilyen föltétlenül boldogabb lesz, mint most. Önmagát és az életet mindenki igezi, ezeken elvesztésétől a legtöbb ember retteg, így szereti az ember a boldogságot s ennek tartósságát óhajlja. Az a tudat, az a meggyőződés (nem hit, nem föltételezés, nem dogma), hogy a síron túl is van élet és boldogság, még pedig tartós boldogság, ha ezt e földi életünkben gondosan előkészítettük, megnyugtatólag fog hatni az emberi szívre; ezért fog az embernek adni e

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCAJA.

Bordal.

Téli pohár gyönyörű színaranygyal . . .
Had vigyelek . . . értéselek ajkammal!
Bis életem egyedül vigaszja . . .
Nem is magyar, a ki a bort nem issza!

Barna kis lány, kölkény szemű, jer ide
Ajkad mézét ajakam had izelje!
Had felejtsem mámoromban, bánatom!
Jer, csókolj meg, gyönyörű szép angyalom!

A tüzes bor és szerelem csak ezek,
Vigaszát, életői lelkeimnek.
Bort ide hát a kupápa tüzeset . . . !
Csókot kis lány, mint a méz oly édeset . . . !

Nefelejts.

(Elbeszélés.)
Írta: Braun Soma.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —
(Vége)

A földnek egyik legbajosabb helye volt az, a melyen álltak.
Előttük eiterült a tarka erdei rétfényes napvilág-

ban, a bogarak elaltató zümmögése és a tücskék vég cirpélése elhatott egészen hozzánk, a fenyők csúcsain lassú zörrenés vonult végig és a langyos szellő minden fuvalma a virágok andalító illatát vitte el hozzánk.

Sokaig álltak hallgatagon egymás mellett.
»Hogy röppenek el az órák« kezdé Lajos, mikor órájára nézett, nem sokára búcsúra fog kelleni gondolnunk?

»Búcsúra?« kérde csodálkozva Irma és összerendezent.
Lajos oldalán oly jól érezte magát, hogy a közelgő búcsúzásra nem is gondol; ah! hogy szeretett volna mindig de mindig mellette lenni, kedves hangjára lesni és hűségese szemébe nézni.
De ő búcsút emlit.

Sokaig hallgatagon állt Lajos mellett, aztán a puha mohába lassan leterdepelt, egy néhány száll nefelejts virágot szakított, azt egy kis csokorba kötötte össze és átnyujta Lajosnak. — »Nefelejts!« ez volt az egész, mit ki tudott mondani. Lajos reszkető kézzel vette át a csokrot, aztán hirtelen a leány felé fordult s karjába zárta.

Irmának egész teste hevesen remegett, az felkiáltott és azzal kibontakozván kiserője karjaiból, elszaladt. — Egy csermely partján letelepedett és égő arcát a hűvös mohába nyomta. — Így feküdt ő sokaig és mikor este visszatért, a társaság már régen a városban volt.

Az operai előadásnak vége. — A néző közönség csak úgy özönlött a nagy lépcsőszétről az előcsarnokba. — Előkelő társaság volt: fekete frakkos urak szép és elegáns hölgyeket karon vezettek, selyem burkolta testőket és brillánsok tündököltek hajzatukon. Az itt uralkodó sajtóságság légkör, az uszályok suttogása és az erős illatok felizgatták az idegeket. Künn a kapu előtt fülreperző zsvaj. A kocsisok figyelmeztető kiáltása, ki a megrendelt bérkocsik számainat hivatog szolgák ordítása, a kocsik zörgése, mind egyetemben, oly étketlen lármát idézett elő, melyhez még a legedzettebb idegek is nehezen szoknának hozzá.

A színpadhoz vezető kis ajtó előtt megállott egy zárt hintó. Nem tartott soká, és az ajtó kinyílt, egy fiatal hölgy, egy elegáns úr karján beszáll a hintóba. A hölgy fiatal művésznő volt, a fiatal embert már ismerjük, az erdészlakban időzött társaságból való, a gazdag kereskedő fia, Borszéki Lajos. A hintó egy előkelő vendéglő előtt állt meg és a szép pár belépett az épület csarnokába.

»Chambre séparée 4. szám alatt lesz terítve, mondá a főpincér mely meghajlással és átvette a fehér boát, melyet a hölgy neki átnyújtott.

A 4. számú chambre separéeban már virg társaság volt együtt: elegáns fiatal emberek, szép operai hölgyek. Az új jövevényeket lelkesen üdvözölték és miután helyet foglaltak, azonnal rendes medrében volt beszélgetés tárgya.

földi élet sanyarúságainak elviselésére és bölcsessége...

Más tudatnál, más érülettel kísérli el azonban az...

Nos, ezt a tudatot ugyan melyik adhatja nekünk...

S ezekből láthatja a t. tárcáról úr, hogy mennyire...

Mindenki igyekezett előhozakodni érdekesebbnél...

*E tegnap vadászaton voltál nemde Lajoskám?...
*Úgy van Irénkémet válaszolod, majd elfelejtetem...

E szavakkal Irénkének tányérjába tette le a virágot...

A városi előkelő urak látogatása óta az erdő mélyében álló...

Az anyja nagyon aggódott leánya állapotáért; Irmának betegnek...

A zord ősznek és télnek el kell múlnia, a szép tavaszi napsugarban Irma ismét visszanyerheti majd jó kedvét.

A tél beállott a szívében és a természetben is. Beteg szíve már nem tudott gyönyörködni a természet ébredésében...

Hiszen akkor kedvelt tartózkodási helyén a réten ismét életre fakadtak a virágok, a nefelets — óh, hiszen ez a hely, hol kéz-kézben volt és hol őz megcsókolták.

Oh, de fátyol borult a podigódt pillanatokra és a hervadás szikár keze, mely mindent megsemmisít, megemésztette a viruló életet is.

thavva az itt elmondott tények tárgyilagossága...
Ezt mondja a híres természettudós, miután a dolgokat alaposan megvizsgálta és tanulmányozta; ezen állapontban vagyunk mindnyájan, a kik e tudománygyakorlatban foglalkozunk; ezzel szemben Dr. Hartmann et Comp. leülnek az íróasztalhoz, fölteszik a pápaszemet és csinálnak minden előzetes vizsgálat és tanulmányozás nélkül kritikákat a spiritizmusról — haböb. S a saját tudatlanságukat és vaskalapos előítéleteket azzal leplezik, hogy a komolyan vizsgáló és tapasztalt, az exakt és u. n. kenyértudományokban is sokszor magasban fölöttük álló spiritista tudósokat babonával, előítélettel, örültéssel stb. vadolják.

Hát ilyen tekintélyekkel ne tessék előhozakodni, t. írófarsam; mert arra, hogy valaki tekintély számba mehessen, mindenek előtt tisztességes alap szükséges.
De befejezem én is; még csak azt az egyet teszem hozzá, hogy a mi csipős volt multkori cikkemben, az nem vonatkozott t. írófarsam személyére, hanem arra az íranyra, a melyet abban az odiosus tárcácbank képzelettel, amely irányt, mint az igazsággal és írói tisztességgel meg nem férő, mindenkor kíméletlenül támadni fogok egy oly ügy érdekében, amely hivatva van boldogítani az emberiséget, amely üggyel tehát tavol tartani az embereket bűnnök tartom. S ez a célja mostani sorainak is; mert vétének tekintémen, ha némely lélektanok és filozofiai tankönyvek íróinak a spiritizmusra vonatkozó vaskos tévedéseit és ostoba kirohanásait, mint autoratív igazságot engedném odaíratni a jóhiszemű és tájékozatlan olvasó elé.

Apprehensióra tehát nem volt, nincs, és nem is lesz ok, mert személyes térré vinni — komoly ügyet nem szoktam. s t. írófarsammal szemben, a kivel itt e hasabokban s egyebutt is, jól megférünk, okom se ennek erre.
Bánfi János.

Királyi kegyben részesült tanuló.

Szép és igazán lélekemelő ünnepegy folyt le f. hó 27-én vasárnap délután, a zvióvaraljai áll. tanítóképző intézetben.

Folyó évi június hó 10-én ugyan Orsova mellett, ott, a hol a Cserna ömlék a Dunába, egy csomó diákyerek furdót a hűsítő habokban. Egyszerre felötört a kiáltás hangzott el a levegőben s a víz füik remélőn vettek észre, hogy társuk, Gotschall Mhály, bele került abba az örvénybe, a melyt a Cserna vize alkot a Dunába való ömélésénél. Villámgyorsasággal usztak ki a partra s össze-vissza futkosva, kétségbeesetten kiabáltak segítségért. De nem vállalkozott senki az életveszélyes munkára s még a hajósok is, a kik nagy számmal üdögéltek a parton, azzal utasították vissza minden kérelmet, hogy abból az örvényből képtelenség kihozni valakit, mert maga a mentő is oda vesz.

E borzasztó pillanatok között haladt a víz felé a szintén fürdőni akaró Seidl Adolf, az orsovai polgári iskola IV. osztály tanulója, aki jelenleg a zvióvaraljai áll. tanítóképző intézet éves növendéke. Az atléta természet fiatal ember, halva a segélykiáltásokra, a parthoz rohant, egy pillanattal sem habozott, ledobva ruháit, a vízbe ugrott s egy pár hatalmas mezővel a borzasztó örvény kellő középén volt. A földoklót fő mar nem látta, az már akkor a víz alá merült s Seidit csak a parton állók tájékoztatták, hogy körülbelül mely tájon lehet a szemszerűen. "A hűs ifjú hatorok bukkott a víz alá, össze-vissza kereste, de nem talalta. Már ő is kimerült, a part felé akart úszni, mikor lába bele akadt a földokló testébe s hirtelen ismét a víz alá bukkott s térdével a víz sáneré dobta föl a már teljesen eszméletlen vészett s megleketedett ifjút. Késéggbeest erővel vonszolta ki a partra, a hál szaks torok üdvözítő élfen kiáltással. A kivonszótt felhott ifjút az orvosok nagy nehezen életre hozták, s a halálót megmenekült. Egész Orsova ünnepele a bátor életmentés s most ime megnevelőtközött vele szemben a legmagasabb királyi kegy is. Álljon itt a Krassó-Szőrény-megyé kir. tanfelügyelőjének a zvióvaraljai állami tanítóképző-intézetii igazgatósághoz 4500—1899 sz. a kiúdtt a tratra: Ó Császári és Apostoli Királyi Felsége, a cabinetiroda f. hó 3-án 565. számmal kért átrata szerint Seidl Adolfnak, a zvióvaraljai áll. tanítóképző tanulójának, egy emberéletnek saját élete veszélyeztetésével

eszközölt megmentése alkalmából egy arany zsebzórárt méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.
A legmagasabb királyi kegy ajándokát — nagyszámú közönség — az egész ifjúság és a tanári testület jelenlétében — ünneppélyesen nyújtotta át az intézet igazgatója, Somogyi Géza, a derék ifjúnak. Szép és lelkes beszédet intézett hozzá, melyben egyrészt a legjobb királyi atyai gondoskodását emelte ki, más részt pedig a férfias erő és bátorság nagy becset és értéket hangsúlyozta, példányképül állítva az egész ifjúság elé társunknak hősit tettét. Beszédével végezvél úgy ö, mint a tanári testület összes tagjai — kézzörtvelan üdvözölték a bátor ifjút, kit a közönség is lelkesen megajénzett.
Sok ilyen embert adjon az Ég a magyar hazának!

Temetés Ruttkán.

Mint a "Felv. Híradó" mult számában már jelezteük, Saager Ferenc, kassa-od. vasíti felügyelő s családját súlyos csapás érte. Neje szűl. Restenbauer Adolfn úrnő Jgln, f. évi nov. hó 24-én hirtelen agyhűdés következtében elhunyt. Igliora beteg vejének látogatására utazott a nevezett nap reggelén s estii 11 órakor már a ravatalon volt kiterítve. Férje, a ki Budapestben időzött, csak másnapra tudta meg a végzetes s megröndítő eseményt.

A mélyen sújtott csalód. nov. hó 25-én Ruttkára hozta a hullát. Esti 8 órakor érkezett meg a halottat hozó személyvonat a gyászoló családál. Ekkorára már rengeteg néptömeg hullámtott a pályaudvaron; a tüzeltől kar pedig égő fáklyákkal várta a holttest megérkezését. A vasíti tisztviselői kar sírt menethen vonult ki a pályaudvarhoz. A kiszálló felügyelő előtt Kovacs Elek főmérnök tolmácsolta a részvétet. Rövid, de megröndítő szavakban esettelte azt a miely fájdalom, melyet Ruttkák közönsége s gyászos eset miélt érez. A mély részvét tükröződött vissza az arokon! Síri csend honolt, melyet a megtört családapa gyermekeinek zokogása tört meg! Szomoruan tanúfélyes jelenet volt ez, olyan, a minőt az ember nem igen kíván megérni még egyszer az életben! A vonatalkelő érkezés utáni közönség sem tudta magát a megröndítő látvány behatása alól kivonni. A legnagyobb lelki megilletődéssel szemlélte a gyászos menetet és sokan nem tudták elfojtani — zokogásukat.

A főmühely mély gyászba borult. A villamos lámpák gyászba főlttek. Két óriási fekete zászló jelezte Saager Ferencnek elhunytát. De a midőn az esthomályban érkező vasíti kocsiból kitétek a koporsót, mintha e néma zászlók is beszélték volna!... A halottat az ifjars-tanomsai óta tanteremben helyezték ravatalra. De előkelő Halkó Zoltán lelkes beszteltete.

Másnap, nov. hó 26-án megtörtént a temetés. Szinte hinni nem fogják, hogy oly impozáns végítéslemben állg részcsél egyhamar halándó, mint a mélyen Saager Ferencnek jutott osztályrésztű! Ezernyi néptömeg vette körül a ravatalt, melyet az emberi pié szentelt meg! Magas állású vasíti tisztviselő s szegényorszt munkások vetelek a részvét kifejezésében! Gölnicbányán dolgozó 8-10 főmühelyi lakatos, a mint a megröndítő esetről értesült, abbahagyja munkáját, össetszeti féliréit s a mezse távolból koszorút küld a r. r. ra: "Végítzetelettel a gűb' ébányá; látás os csapás". Egy emberföltötti kegyelet jele ez, mely méltó a megörökítésre! Könyvek törnek szemémbre, a hányszor e koszorúra gondolok. S tán nem gondolok rosszul, amidőn azt hiszem, hogy az örökké valóság hazájába kültözött trünek is e szerény koszorú: a leghecsesebb!?!... A frissen tört rózsák millióirai mély szive-em megfekték a szív, ragaszkodás s kegyelet szerény virágai!?!...
A temetési szortáriást Fót. Moser Tivadar esperesplébános végezte Cseréi Isten s Halkó Zoltán plébánosok segédlete mellett. A ruttkai dalárdá gyönyörűben énekel. Majd a főmühelyi zenekar vette át a szerepet s szívet-tel gyászindulókka kísérte örök nyugaló helyére: a halottat! A tüzeltő, égő fáklyákkal, szabályozva a menetet s a közönség — dícsértelre legyen fölvezgyve — schol sem zavarta meg a példás rendet!

A róm. kath. templom mellett levő sírkertbe földelték el Saager Ferencét. Ott aluszsa örök álmaít a Megváltó szentelyének közelében és sírját az emberi kegyelet fogja apálni mindörökön-örökké!
En pedig midőn a frissen hantolt sírra szintűle leteszem a kegyelet koszorúját ezen felirattal szeretém ellátni azt: *Itt nyugszik az, akit életében oly végtelenül tiszteltek!?!...*

A ravatalt megszámlálhatlan szép és drága koszorú borította. Ide, iktajúk, a mint feljegyezünk sikertű: "A vizsoltatásra": férjed s gyermekek! — A tisztviselői kar "Végítzeteletű". — A főmühelyi tüzeltőségától "Utolsó üdvözlet". — Az iglió fűtőház tisztikara. — Az áll. isk. tantestülete "Kegyeleteletű". — Der unvergesslichen Mutter von Emil u. Olga, "Der letzte Gruss". — A főzserter tisztikara "Végítzetelettelű". — A fogy. szűv. alkalmazottai "Végítzetelettelű". — Ks.-od. fűtőház tisztikara "Végítzeteletű". — A ruttkai állomás tisztikara "Tiszteletű". — A vörös kereszt ruttkai főokgyelg "Szeretet élükének". — A ruttkai társaskör. — A Ks.-Od. Igazgatóóság "Kegyeleteletű". — A tisztviselők nejei "Kegyeleteletű". — A mitveterők nejei "Végítzeteletű". — "Aus Freundschaft" Familie Petricek. — "Tisztelet és hála jele" Gerstner József. — "Kegyeleteletű" Epstein László. — "Végítzetelettelű" a gölnicbányai lakatos-esapat. — A főmühely I. osztálya "Ragaszkodású jelű". — A főmühely II. osztálya "Utolsó üdvözletű". — A főmühely III. osztálya "Ragaszkodású jelű". — A főmühely IV. osztálya "Mély gyászú jelű". — Az iglió állomás tisztikara "Tiszteleteletű".
És látunk még ott annyi névtelen — legnagyobb részt élővirágokból font — szebbnél-szebb koszorút,

A sirdőrög alig tudta befognani a belémetett sok szép rózsát és virágot s joggal mondhattuk: ő Nagysága illatos rózsák s nyíló virágok között alussza örök álmait.

Hogy a Saager-család iránt mily nagy részvét nyilvánult, bizonyítja ezt a kondoleáló végtelen száma, a kik szintén vetélkedtek részvétel kifejezésében.

Megható levélben fejezte ki részvétét Turómegegyi fennköltök főispánja: ifj. Jushi György úr Ó Máltósága. Halván János, apát-kanonok, püspöki iroda-igazgató; rutkai Ráth Péterné s családja; Schwöder Emil, vasúti felügyelő; Gallent Jakab, felügyelő, áll. főnök; özv. Koniakovsky Nándorné; Schaller József, erdőfelügyelő; Eder Gottfried, felügyelő; Kalabay Gyula; Platzer György; Magg József; Hummel László; Hühr Ferenc; Gara József, Dobránszky Ede, Osteinheim, állomás-főnök; Cortez Arthur, oszt. mérnök; Filla Ede, főellenőr; Filla Lajos, ellenőr; Springer Viktor, főmérnök; Langer József, ellenőr; Atlasz Gyula, ellenőr; Jarabin Lipót, főellenőr; Brüll családja; Palme Ferenc; Gerber Frigyes; Fiala Károly; Dr. Tugendhat Gyuláné; Schwarz Ede; Szulc Lajos és neje; özv. Németh Istvánné; Fábian László és neje; Tergina József; Angyal István, főmérnök; Irányi István, főellenőr; Königsberger Lipótné; Béli Sándor; Pollák Emil; Hochholzer Károly, főmérnök; Pyber Dénes és neje; Záhorsky Béla; Fleischer Márk és neje; Buár A., mérnök; Petriní, áll. főnök; Riszner József, áll. isk. tan.; Portenschlag, áll. főnök; Miskolczy Aiadár, ellenőr; stb. stb.

Távirlapig kondoleáltak: Rutkai Ráth Péter, osz. képviselő s ks.-od. vasúti vezérigazgató; Fokete Miklós kir. táblabíró; Falk Henrik, ks.-od. vasúti íj. helyettes; Szekula Gyula, ks.-od. v. főfelügyelő; Kemencs János, főfelügyelő; Rindskopf Fülöp, vezér-felügyelő; Szeghy János, főszolgabíró; Köry, kir. tanácsos és családja, üzletvezető; Eder Róbert és családja, ks.-od. főmérnök; Dr. Hausor Adorján, főfelügyelő; Palásthy Agoston üzlet. helyettes; Deák Árpád, ks.-od. hiv.; Willheim, felügyelő; Szabó Ferenc, igazg. titkár; Pogács Aurél; Weisz József, főmérnök; Hackel Vencel, felügyelő; Hoffmann Mór, főellenőr; Szigeti János, titkár; Szőnyi Richárd; Kloos család; Hyross; Rutkai Tantestület; Weiszmár és családja; Wünschler, főmérnök; Jäger Mór, főmérnök; A Gülnichányán dolgozó fömthelyi lakatos-csapat; Németh Imre; Wüst Ferenc stb. stb. ...

A rutkai róm. kath. aut. hitközség nevében Főh. Halkó Zoltán plébános úr fejezte ki a részvétét rövid, de szívesítő szavakban! Könnybe lábadtak mindnyájunk szemei s megtört szívvel és lélekkel vettük körül Saager Ferenéné koporsóját!

Nyugodjék békében!

M.

HIREINK.

— Gyűlés az »Örökimádás« templomára. Báró Révay Gyuláné ó méltósága a kis-selmeci kápolnában 6 frtot volt szíves gyűjteni az örökimádás templomára. Ezen összeg az eddigi gyűjtésekhez csatolotván, szabályszerződen elkönnyvetelték. Fehér János pénztáros.

— Nyilvános köszönet. Felejthetetlen, drága nőm elhunyna alkalmából ismerőseim, barátaim köréből oly számosan kerestek föl részvénytálkozásokkal s kegyeletes megemlékezés oly megnyilatkozásaival iparkodtak enyhíteni mérhelmen fájdalommat, hogy mindezeknek egyenkint köszönetemet kifejezni képtelen vagyok. Fogadják tehát ez uton főrőn hálám s igaz köszönetem kifejezését nemese részvétükért!

Saager Ferenc.

— Műkedvelői színi előadás. A »Turómegegyi Jótékony Nőegylet« által f. hó 9-én rendezendő színi előadásra az előkészületek napi rendben vannak. A közönség nagy érdeklődést mutat nemcsak maga a nemes cél, hanem az előadás iránt is. Az érdeklődés a rutkai dalárda itteni első szereplése által lényegesen fokoztatik, s úgy a nőegylet, mint közönségünk már most is hálával és elismeréssel beszél azon nemes készségről, melyet a dalárda érdemes elnöke, karmestere s az egyes tagok tanúsítanak a jótékony cél s együttli társadalmi érdekünk előmozdítása körül.

— Választmányi ülés. A »Turómegegyi Jótékony Nőegylet« választmányja f. évi november hó 26-án ülést tartott Fekete Miklósné úrnő egyesületi elnök vezetésével. Jelenvoltak: Fehér János titkár, Hoffmann Edéné pénztáros, Rakssányi Gusztávné ellenőr, Jushi Ferencné szék. Batthyány Maria grófné, Jánthó Jánosné, Boldis Ignácné, Dávid Ferencné; dr. Haas Jakabné, Erdődi Györgyné, Schulz Lajosné, dr. Strauss Adolfné, dr. Lax Adolfné, Fischer Arminné Berger Jakabné, Nathán Henrikné. Min. vendégek: Soest Irén, fő Berchtold Kázmér és báró Révay László. Elnök szívesen üdvözölvén a jelenvoltakat, megnyitá az ülést, s előadta, hogy az egylet pénztára javára célszerűnek mutatkozva egy műkedvelői színi előadás rendezése, ez irányban már határozódásban a szükséges lépéseket megtette. Az előadás idejéül pedig december hó 9-ét tűzte ki. Kerl intézkedésének tudomásul vételét, és azt, hogy az egylet tagok hatáskörükben oda hatti szíveskednének, hogy az előadásal járó fáradozások a kívánt anyagi sikert is eredményezék. Felolvastatott a kir. tanfelügyelőség ajánlata azon két tanítóra vonatkozólag, a kik az idén a Beniczky Maria fele alap kamataiból kitüntetendők lesznek a magyar nyelv s a magyar hazafias szellem terjesztése körül kifejtett buzgalomkért. Elnök jelenté, hogy Somogyi Gézánné úrnő ó nagysága 50 frtel belépet az egylet alapítói közé. Előterjeszté, hogy hárrom választmányi tagsági helyt üresedésben lévén, azok betöltése a legközelebbi köz. ülés egy feladatra lesz. Az ülésen ezután a segélyek állapotát meg s kiosztási határozatot 102 frtnyi összeg.

— Jótékonycélú műkedvelői előadás. Rutkán, 1899. dec. 7-én a vasúti vendéglő I-II. o. áttermében a Ferenc József Tanítók Háza Javára jótékonycélú műkedvelői előadás tartatik. — Színre kerül: a »Csikós«. Eredeti népszimű dalokkal, 3 szakaszban. Irtá: Szilgietti Ede. Személyek: Karvasiné, özvegy (Orbán Józsefné úrnő), Ormódi Asztolfi, fia az első férjéről, Nagy-Ormód ura (Záhorsky Ottó úr), Ormódi Bence, ennek unokabátyja (Knyazovszilky Lajos úr), Kis Balint, parasztagda (Berényi Alajos úr), Rózsai, leánya (Mazanek Berta k. a.), Erzsó, ánya (* * *), Márton, csikós (Szabó János úr), Andras, Ferke, bojtár (Veszely Imre úr), Balzsanka Emil úr, Szárnay, szomszéd földes úr (Vick Rezsó úr), Torkosi, jegyző, Vámos, rektor Nagy-Ormódon (Vogelhut Gyula úr, Dancs István úr), Georges, Bence inas (Schleicher Gyula úr), Pei, Asztolfi inasa (Fisinger Ferenc úr), Labdacné, gazdaasszony (Völpek Roza k. a.), Főbíró (Paulinyi Gábor úr), első, második, harmadik asszony (Hleško Amália k. a., Roxer Anna k. a., Biedermann Margit k. a.), Korcsmáros (Weisz Albert úr), Hajdú (* * *) Paraszt (Seres Sándor úr), első és második vasvillás ember (Bukovinnyi Frigyes úr, * * *), Cigány zenészek (Balli Ferenc és Vaszky Gyula úr), Leányok (Roxer Vilma és Sváb Margit k. a.). Történet az első szakasz Nagy-Ormódon, a kastélyban és a helyiség alatti mezőn; a második puszán, Nagy-Ormódon, a Balint lakában és a kastélyban; a harmadik csárdában, a helység-ház udvarán és a kastélyban. — Első szakasz: »Az őrül mulat; második szakasz: »A pusztá fű; harmadik szakasz: »A tyúk is kikaparja«. Belépti díj: Felöltök részére 50 kr., gyermekek részére 25 kr. Az ülőhelyek szamoztottak. — Egy szinlap ára a pénztárnál 10 kr. Jegyek előre válthatók Friedmann Mór úr győzszerterében és este a pénztárnál. Kezdeté este pont 8 óraker. Előadás után tancvigalom. A tiszta maradvány a Ferenc József Tanítók Háza javára fordítatik. Felülítések köszönettel fogadtatnak és hirdlapig nyugtáztatnak. A rendezőség.

— Esküvő. Rutkai Ráth Péter a Kassa-Oderbergi vasút vezérigazgatója, orsz. gyűlési képviselő, leányát Aranka kisasszonyt, november hó 23-án vezette oltárhoz dr. Karacsony Jenő a K.-Od. vasút titkárja a Terézvárosi templomban. Násznapok voltak: Falk Miksa és báró Popper Armin nagybirtokok.

— Hivatlos körút Clair Vilmos, a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület új titkára, már megkezdte körútját az egyesület működési területébe tartozó híz törvényhatóságban. Első útja a zólyomvármegyei választmányhoz vezetett, mely dr. Répássy Mátyás zólyomvármegyei alispán, alelnök vezetése mellett s a titkár részvételével, Besztercebányán látogatott ülést tartott. A titkár innen Körömbányára utazott, a hol az egyesületi vagyon tekintetével meg s a vonatkozó számadásokat megvizsgálta. Legutóbb pedig Selmecbányán s az ottani egyesület ügyekben tevékedőzött.

— A F. M. K. E. öröksége. Dr. Cottely Géza budapesti kir. közjegyző erősítette a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnökét, hogy Peregriny Sándor budapesti kir. államrendőrségi fogalmazó elhalt felesége, született Remetz Irma asszony végrendeletileg 1000 koronát adományozott az egyesületnek.

— Meghívó. Vértés Dezső úr, a helybeli állami felső kereskedelmi iskolának volt növendéke, a ki jelenleg az aradi posta-távíró hivatalnál mint pósta-tiszt működik, az alábbi meghívót közli lapunk útján volt tanuló-társaihoz: Kedves Barátim! Szécsényben (Nógrádközség) f. évi december hó 13-án tartandó esküvőmhöz e lap útján hívlak meg benneteket, miután tartózkodásit helyeitek előttem nagyrészt ismeretlenek. Főösleges említenem, hogy megjelenétek fölötté megörvendeztetne. E gyébbéket szíves baráti üdvözetem küldöm valamennyietek számára. Szerető barátotok és iskolatársatok. Vértés Dezső.

— »Országos takaré- és hitelszövetkezet«. Fővárosi tanügyi férfiak a fenti címmel tanítók és tanárok számára kölcsönös önszégű szövetkezetet alakítottak, mely alapszabályainak jóváhagyása után 1900. január 1-én megkezdti működését. A szövetkezet célja egyezsírősi kis-bébszögeknek meghatározott időszakokban visszatérő befizetése által a takarékosagot és tökélygyűjtést előmozdítani, másrészt, hogy tagjainak előnyös feltételek mellett kölcsönt nyújtsion. A belépő tag heti egy korona befizetése által, — ami chekek útján történik —, a szövetkezet öt évi tartama alatt 260 koronát gyűjt, a mely összeg a megfelelő osztalékkal növekedvén a szerény anyagi körülmények közt élő tanítóra s tanárra már egy kis tőkét képez. (Lehet azonban több üzletszere való befizetést eszközölni.) Azon szövetkezeti tag, a ki 3 hónapban át befizetésit pontosan teljesíti, jogositva van külön biztosíték nélküli váltóra vagy kölcsönvénnyre az általa már befizetett összeg % részét kölcsönképen igényelni; kellő biztosíték mellett pedig (két kezes vagy zálogjogi bekebelezés) minden egyes üzletész után 200 korona kölcsön engedélyeztetik. A mennyiben irásbeli közleményekre szükség volna, a szervezőbizottsághoz fordulhat bárki, a melynek hivatalos helyisége: Budapest, VII. Akácia utca 57. III.

— Az üzletesség határozó A közönség azon része által, amely meg nem volt azon helyze ben, hogy Kathreiner Kneipp-malata-kávéja izének előnyeit egy próba útján tanulhatta volna ismerni, az még mindig közönséges pörkölt árpanak tekintetik, a mint az

kivált falun és gyermekek számára azelőtt használat. Alátalános érdekből történik tehát, ha rámutatunk arra, hogy a Kathreiner féle gyártmány igazi malata-kávé, a mely ezen nevet egyedül és joggal megérdemli. Azon körülmény, hogy Kathreiner malata-kávéja egy új találmány eljárás szerint a bakvagyümölcs kivonata által a bakváké illatát és ízét erős mértékben nyeri, bizonyára elhatározó befolyással volt arra, hogy ezen gyártmány ma minden államban be lett vezetve és megkedvelve s ezzel világgékké vált. Kathreiner malata-kávéja többnyire mint pótlék a bakvákéhoz alkalmazatik. Ehhez kitérdően alkalmas, mert annak ízét finomítja, kellemesebbé teszi és egyúttal az egészségre ártalmas hatását megszünteti. De bakváké nélküli is erősen elkészítve és tejjel s cukrral vegyítve, a Kathreiner-féle malata-kávé kitűnően ízlik, s gyermekeknek és betegeknék orvosiilag általánosan ajánlitik. Egyesítit a bakváké kedvelt ízletingerét a házi malata-készítményeknek egészségre oly fontos tulajdonságaival és ebben nyugszik a valódi Kathreiner-kávénak nagy értéke és hasonlíthatatlan előnye minden kavévóra, de különösen minden családra nézve. Mindenütt kapható, de csupán az eredeti csomagokban valódi, Kneipp plébános arcképevel mint vedjegyével és »Kathreiner« névvel. Erre különösen kell ügyelni, mert csekély értékű utánzatok gyakran hanisan nyírtotit Kathreiner-kávé gyanánt jelteneknek, ami tehát a legsajátabb érdekünkben mindig visszaütandó.

— Belak István hírneves kavé rakára (Budapest, Rottenbiller utca 4.) óriásiilag megnagyobítottát. A legjobb minőségű kavé és tea fajokat a következő bulmatos olcsó áron küldi utánvétellel vagy az összeg előleges beklédése után franko, teljesen költségmentesen: 3 kg. Cuba kavé 4.50 frt. 3 kg. Mocca kavé 4.50 frt. 3 kg. Java kavé 4.50 frt., 3 kg. Gyöngy kavé 4.80 frt., ¼ kg. Császár keverék tea 1 frt. 50 kr. ¼ kg. Karaván tea 1.40 frt. Törmelék tea 90 kr.

Nyilttér.

Az e rovathoz foglatlaktér nem vállal felelősséget a szerk.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krtól méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krtól méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabéris és vámentesen valamint hazhoz szállítva, **mintákat pedig postafordultával** küldenek

Henneberg G. selyemgyár (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben** Magyar levelezés. Svájcha kézszeres levélbéliség ragasztandó

Még csak egy néhány napig.

Huzás már 1899. december hó 30-án.

Magyar kir.

Jótékonycélú állam-sorsjáték

főnyeremény 150,000 kor.

Az összeg s nyeremények összege 365,000 korona. Sorjegyek a 2 frtért kaphatók a lottóvédéki-igazgatóság nál Budapestben (IX, Csepelrakpart, félemelet), a hova a megrendelt sorjegyek ára postautalvány mellett előre beklédendő, valamennyi adó- és sóhivatálnál, a legutóbb postahivatálnál és minden városban és nevezetesebb helyszégen felállított egyéb sorjegyáruáló közegnél.

Budapestben, 1899. augusztus hó 1-én.

Magyar kir. lottóvédéki-igazgatóság.

Az előre haladt idény miatt

valamennyi cikkeimet

melyen leszalított ár

mellett árusítom.

Grossmann Adolf divatárúzléte

Turóc-Szt-Márton.

1811. tk. sz. 1899.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zníóváraljai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Petyko József végrehajtatonak — Zsilla Mihály és írsai végrehajtást szenvedő elleni 376 rubel 80 kop. és 461 frt tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zníóváraljai kir. járásbírósa területén lévő Nagy-Szócócon fekvő:

1) a nagy-szócóci 20. sz. tjkvben A. I. 59. hr. sz. a foglalt 21. ó. i. sz. ház, udvar és kertből álló B. 18., 19., 22—24. 26. t. a. Zsilla Mihály és neje Zachar Anna és B. 21. t. a. Zachar Anna nevére ^{289/300}-ad részben írt, nem különben az 1881: LX. t.-c. 156. §. a. pontja alapján B. 25. t. a. ^{21/300}-ad részben Zachar Ferenc nevére írt ingatlan 175 frt,

2) a nagy-szócóci 31. sz. tjkvben A. I. 62. és 68. hr. sz. a foglalt B. 18., 21—23. 26. t. a. Zsilla Mihály és neje Zachar Anna nevére ^{220/300}-ad részben írt, nem különben az 1881: LX. t.-c. 156. §. a. pontja alapján a B. 24. t. a. ^{21/300}-ad részben Zachar Ferenc nevére és B. 31—32. t. a. ^{49/300}-ad részben Marko János és Hlavnya Pál nevére írt ingatlanra 199 frt 30 kr.

3) A nagy-szócóci 27. sz. tjkvben A. I.—4. sor. sz. a foglalt B. 1—2. t. a. Zsilla Mihály és neje sz. Zachar nevére írt ingatlanra 678 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az arverést étrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az 1900. évi február hó 17-ik napján d. e. 10 órakor Nagy Szócóc község házában megtartandó nyilvános arverésben a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy pedig a bánatpénznek, a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerő elősmervényét átszolgáltattani.

Kir. Jbíróság mint tkv. hatóság.

Zníóváraljai, 1899. november 2-én.

Dr. Bedó Béla,
kir. aljbíró.

Schleicher Emil fürdőberlőnél Stubnyafürdőn karácsonyi és ujévi ajándékoknak

alkalmas

bazár-árucikkek
kaphatók nagy választékban s
mélyen leszállított árakon.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Limiment. Capsic comp.

Ezen hírnemes háziszert ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható fájdalomcsillapító bebiztosított alkalmazzák közönségen csúszal, mozgástartásnál és meghűtésnél és az orvokok által bedörzölésére is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákkorta Horgony-Limiment, elnevezés alatt, nem hitkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem keltsene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegeként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van. **Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.** Itt vásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisboltokból utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzéknél mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

SEIFERT JÓZSEF

csász. és királyi udvari fegyverszállító
POZSONY, Halászkapu-utca 4.

Interrubahn telefon

252. szám.

ajánlja dús raktárát

Henri Pieper eredeti

DIANA fegyverekből,

ugyszinte

RATIONELL (kakasnélküli) fegyverekből.

Krupp Frigyes-féle

különleges acélesőví fegyverekből
eredeti gyári árakon.

Ezen fegyverek a jelenkor legmegbízhatóbb és legjobban lövő vadászfegyverei s kimerítő leírással, valamint számos előkelő vadászatközelítő és hivatásos vadász referenciájával, ugyiszintén **árjegyzékkel** készséggel szolgálnak.

Kész vadásztöltényeket pontossá és megbízhatóan, osztr.-magyar igen finom vadász- és celloví porral, ugyiszintén osztr.-magyar füstnélküli vadászporral töltve, szállítok bármikor pontosan és frissen töltve, minden kaliberhöz a legelősebb áron, továbbá

Eredeti Eley-töltények osztr.-magyar füstnélküli 16-porról töltve — seréttel vagy anélkül — 12. és 16-os kaliberhöz állandóan kapható.

Vadászati, utazási és sportkülönlegességek.

Fenti cég kintéttettelt:

a m. kir. földmívelés, ipar- és kereskedelmi miniszterium által 3853. sz. a. Budapest 1883. december 1. a. m. kir. honvédelmi miniszterium által 5219. sz. a. Budapest, 1882. okt. 15. a. es. és kir. hadügyminiszterium által 3886. Abth. 7. sz. a. Bécs 1881. december 17. a. es. és kir. honvédelmi miniszterium által 3064—72. IV. sz. a. Bécs, 1882. március 16. a. m. kir. kereskedelmiügyi miniszteriumtól, Budapest, 1897. április 2-án.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a habkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbetegségeknél, vérszegénység, névelés ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezreinek.

Rend a dolgok lelke,

Rend a jólét alapja.

A házi rend feltétele a

Jó feleség,

a célszerű és izléses meg tartós házi bútór, a melyet a legteljesebb alakban, leg-tartósabb kivitelben és leg-jutányosabb árban a

BÚTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Turóc-Szt.-Mártonban,

készít és tart nagy választékban raktáron, ugy gazdag mint szegény ember lakása részére, ugy szai lónok, mint konyhák vagy kertek berendezésére, ugy felnöttek mint gyermekek részére.

Nincs házukban háztartás, melyet egyet más-tólunk ne szükségelne.

Kérjen tehát kiki árjegyzéket és vásároljon tőlünk, ha csak egy-egy darabot is, tudjuk, hogy állítunk igazságaról meggyőződést szerez és minden ebbeli szükségét egy ő, mint ismerőse nálunk fogja felelni.

Rendelés esetén hivatkozzék mindenki ezen hirdetésre.

Főraktár:

Fischer Adolf és fia

cégnél

vas-udvar „az arany kulcsához”

Turóc-Szt.-Mártonban.